

Łódź, 30 kwietnia 2020 roku

RYNEK PRACY W ŁODZI I WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W I KWARTALE 2020 ROKU

Analiza „Rynek pracy w Łodzi i województwie łódzkim w I kwartale 2020 roku” jest pierwszym w bieżącym roku, opracowaniem kwartalnym Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji. Przedstawia zapotrzebowanie na zawody i kwalifikacje w województwie łódzkim oraz informacje dotyczące sytuacji gospodarczej w regionie.

I. Bezrobocie w IV kw. 2019 r. i I kw. 2020 r.

W końcu marca 2020 r. stopa bezrobocia w województwie łódzkim wyniosła 5,5% i była o 0,1p.p. wyższa niż w Polsce¹. W analizowanym miesiącu powyższy wskaźnik dla Łodzi był o 0,7p.p. niższy w porównaniu z wartością dla kraju. W marcu 2020 r. stopa bezrobocia w województwie łódzkim przekraczała wartość dla Łodzi o 0,8p.p. Dane dotyczące bezrobocia przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 1.
Liczba bezrobotnych [LB] i stopa bezrobocia [SB] w IV kw. 2019 r. i I kw. 2020 r.

Obszar		IV kwartał 2019			I kwartał 2020		
		10.2019	11.2019	12.2019	01.2020	02.2020	03.2020
województwo łódzkie	LB [w tys.]	57,8	58,4	58,7	61,8	61,6	60,6
	SB [w %]	5,3	5,3	5,4	5,6	5,6	5,5
Łódź	LB [w tys.]	17,1	17,2	16,9	17,3	17,2	16,9
	SB [w %]	4,8	4,8	4,7	4,8	4,8	4,7

Źródło: GUS

W marcu 2020 r. w województwie łódzkim stopa bezrobocia była o 0,2p.p. wyższa niż w październiku 2019 r., w Łodzi natomiast różnica na korzyść marca b.r. wyniosła 0,1p.p.

Porównując dane dotyczące liczby bezrobotnych dla województwa łódzkiego z października 2019 r. z danymi z marca bieżącego roku, można zauważyć, że liczba ta wzrosła o 2,8 tys. (to jest o 4,8%). W Łodzi w analogicznym okresie z rejestrów urzędów pracy ubyło 0,2 tys. osób (co stanowi 1,2%).

Porównując stopę bezrobocia w województwie łódzkim w marcu 2019 r.² oraz w marcu 2020 roku, można zaobserwować, że powyższy wskaźnik zmalał o 0,6p.p. Analogicznie w Łodzi, porównując rok do roku, stopa bezrobocia zmniejszyła się o 0,8p.p.

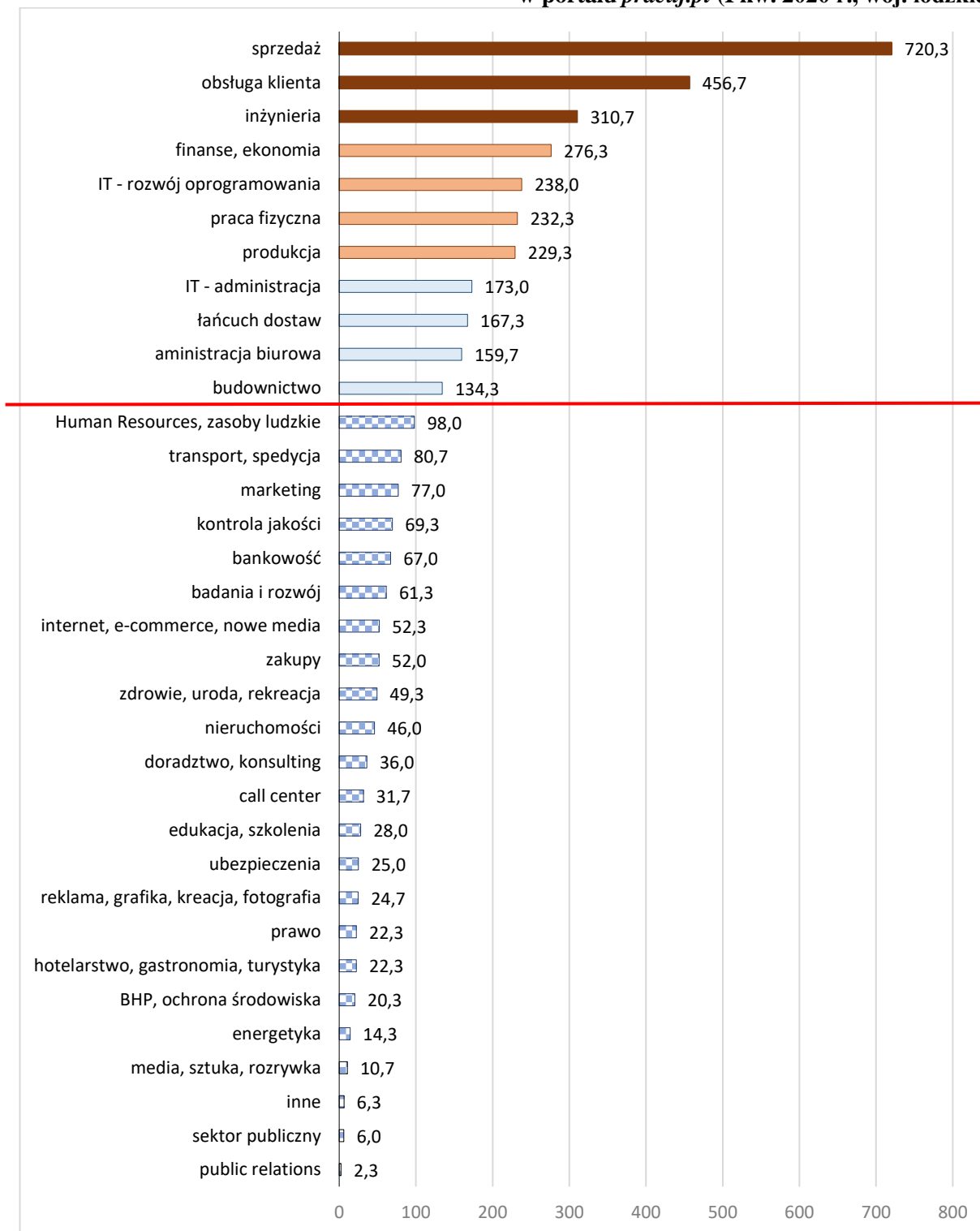
¹ Stopa bezrobocia dla Polski w końcu marca 2020 r. wyniosła 5,4%. [dane GUS].

² W marcu 2019 r. stopa bezrobocia w woj. łódzkim wyniosła 6,1%, w Łodzi – 5,5%. [dane GUS].

II. Zapotrzebowanie na zawody i kwalifikacje (na podstawie analizy internetowych ofert pracy)

W tej części informacji o rynku pracy przedstawiamy zapotrzebowanie na zawody i kwalifikacje w województwie łódzkim w I kw. 2020 r. Analizowano oferty zamieszczone w portalu *pracuj.pl*. Średnią miesięczną liczbę wolnych miejsc pracy pokazano na wykresie.

Wykres 1. Średnia miesięczna liczba ofert pracy w poszczególnych branżach w portalu *pracuj.pl* (I kw. 2020 r., woj. łódzkie)

Źródło: Opracowanie własne Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji na podstawie analizy ofert pracy zamieszczonych w I kw. 2020 r. w portalu *pracuj.pl*.

W pierwszym kwartale 2020 r. w jedenastu branżach średnia miesięczna liczba ofert była wyższa niż 100. W porównaniu z czwartym kwartałem 2019 r. (*Rynek pracy w Łodzi i województwie łódzkim w IV kwartale 2019*) więcej miejsc pracy oferowały prawie wszystkie (29) branże. Największy wzrost zanotowały: „zdrowie, uroda, rekreacja” (o 57,6%), „BHP, ochrona środowiska” (o 45,2%), „energetyka” (o 43,3%) „media, sztuka, rozrywka” (o 38,5%), „finanse, ekonomia” (o 36,8%) oraz „internet, e-commerce, nowe media” (o 34,2%). W branży „badania i rozwój” liczba ofert pozostała na porównywalnym poziomie. Liczba wolnych miejsc pracy w czterech sekcjach była niższa niż w czwartym kwartale 2019 r. Są to: „public relations” (największy spadek, o 36,9%), „sektor publiczny (o 22,1%), „bankowość” (o 8,6%) oraz „call center” (o 6,9%).

W dalszej części opracowania analizowane były oferty dostępne w portalu *pracuj.pl* w marcu 2020 roku. W celu porównania sytuacji w wybranych obszarach rynku pracy regionu łódzkiego w ostatnich miesiącach 2019 r. i w pierwszym kwartale b.r. dokonano uszczegółowionej analizy wolnych miejsc pracy z branż „hotelarstwo, gastronomia, turystyka”, „badania i rozwój” oraz „transport, spedycja”. Poziom zapotrzebowania na pracowników w tych sekcjach zestawiono z danymi z IV kw. 2019 roku.³

Branża „**hotelarstwo, gastronomia, turystyka**” w marcu 2020 roku oferowała tylko 4 miejsca pracy, wszystkie pochodziły z pierwszej połowy miesiąca. Przyczyną takiego spadku zatrudnienia były ograniczenia związane z pandemią (zamknięcie hoteli i lokali gastronomicznych). Dla porównania, łącznie w styczniu i w lutym b.r. w omawianej sekcji zamieszczono 63 ogłoszenia. Natomiast w IV kw. 2019 r. poszukiwano 55 pracowników. Pracodawcy zatrudniający w marcu b.r. poszukiwali kandydatów na następujące stanowiska: kucharz, menedżer regionalny ds. gastronomii, rezydent, cukiernik. Oczekiwano następujących kompetencji i kwalifikacji: doświadczenie zawodowe, wiedza i umiejętności zawodowe, umiejętność organizacji pracy, posiadanie książeczki do celów sanitarno-epidemiologicznych, posiadanie prawa jazdy kat. B, gotowość do częstych podróży służbowych, samodzielność, zaangażowanie, znajomość języków obcych (j. chorwacki, j. serbski). Firmy poszukujące pracowników to między innymi firma cateringowa, produkująca alkohole, biuro podróży.

W marcu 2020 r. w sekcji „**badania i rozwój**” dostępnych było 66 ofert. Poszukiwano nieznacznie większej liczby pracowników niż w styczniu lub lutym b.r. (łącznie w I kw. były to 184 oferty). W IV kwartale 2019 r. pracodawcy oferowali 183 miejsca pracy. Zatrudnienie w omawianej branży utrzymuje się więc na porównywalnym poziomie. Poszukiwani byli między innymi kandydaci na następujące stanowiska: specjalista ds. kontroli jakości (najwięcej, tj. 8 ofert), laborant (6 ofert), specjalista ds. zapewnienia jakości (3 oferty), analityk ds. kontroli jakości (2 oferty), technolog (2 oferty), kierownik laboratorium pomiarowego, specjalista ds. dokumentacji – branża spożywcza, specjalista aplikacyjny ds. cytometrii przepływowej, młodszy specjalista ds. walidacji, doradca ds. żywienia bydła, geolog terenowy, inżynier procesu. Pracodawcy oczekiwali następujących kompetencji i kwalifikacji: wykształcenie wyższe, wiedza i umiejętności zawodowe poparte doświadczeniem na podobnym stanowisku, umiejętność obsługi komputera (MS Office), znajomość j. angielskiego, umiejętności analityczne, interpersonalne, komunikatywność, dokładność, precyzja w działaniu, kreatywność, umiejętność pracy w zespole i organizacji pracy, samodzielność, zaangażowanie, posiadanie książeczki do celów sanitarno-epidemiologicznych, prawo jazdy kat. B. Firmy zatrudniające pracowników prowadzą różnorodną działalność, między innymi w branży spożywczej, farmaceutycznej, medycznej, zajmują się produkcją pasz dla zwierząt, folii dekoracyjnych.

³ A. Gębarowska-Matusiak, K. Hyska-Frede *Rynek pracy w Łodzi i województwie łódzkim w IV kwartale 2019 roku*; ORPdE, styczeń 2020 r.

Ostatnią z analizowanych sekcji jest „**transport, spedycja**”. W marcu 2020 r. oferowała 68 miejsc pracy. (w styczniu pracodawcy zamieścili 89 ogłoszeń, w lutym było ich 85). Przyczyny spadku zatrudnienia w ostatnim miesiącu kwartału należy upatrywać w ograniczeniach związanych z pandemią. W IV kw. 2019 roku poszukiwano łącznie 219 pracowników. Pracodawcy chcieli zatrudnić między innymi kandydatów na następujące stanowiska: kierowca międzynarodowy C+E (najwięcej, tj. 13 ofert), spedytor międzynarodowy (10 ofert), spedytor krajowy – międzynarodowy (5 ofert), spedytor (3 oferty), agent celny (3 oferty), kierowca kat. B (3 oferty), a także: asystent spedytora międzynarodowego, referent ds. spedycji krajowej, kierowca autokaru kat. D, kierowca - magazynier, maszynista lokomotyw, dostawca Uber Eats, spedytor drogowy, specjalista ds. optymalizacji procesu terminalowego (cross-dock), przewoźnik. Oczekiwania pracodawców dotyczyły następujących kompetencji i kwalifikacji: doświadczenie zawodowe, wykształcenie średnie techniczne lub wyższe, znajomość języków obcych (j. angielski, j. hiszpański, j. niemiecki), znajomość rynku, umiejętności analityczne, umiejętność obsługi komputera (MS Office, program logistyczny TRANS, SAP), kurs na przewóz rzeczy, uprawnienia ADR, TDT, karta kierowcy. Ponadto poszukiwano kandydatów potrafiących pracować w zespole i organizować pracę własną, komunikatywnych, samodzielnych, zaangażowanych w wykonywaną pracę, dyspozycyjnych, potrafiących pracować pod presją czasu, o wysokiej kulturze osobistej. Pracowników poszukiwały między innymi firmy transportowe, zajmujące się spedycją, logistyką, produkcją materiałów budowlanych, transportem kolejowym, agencje celne.

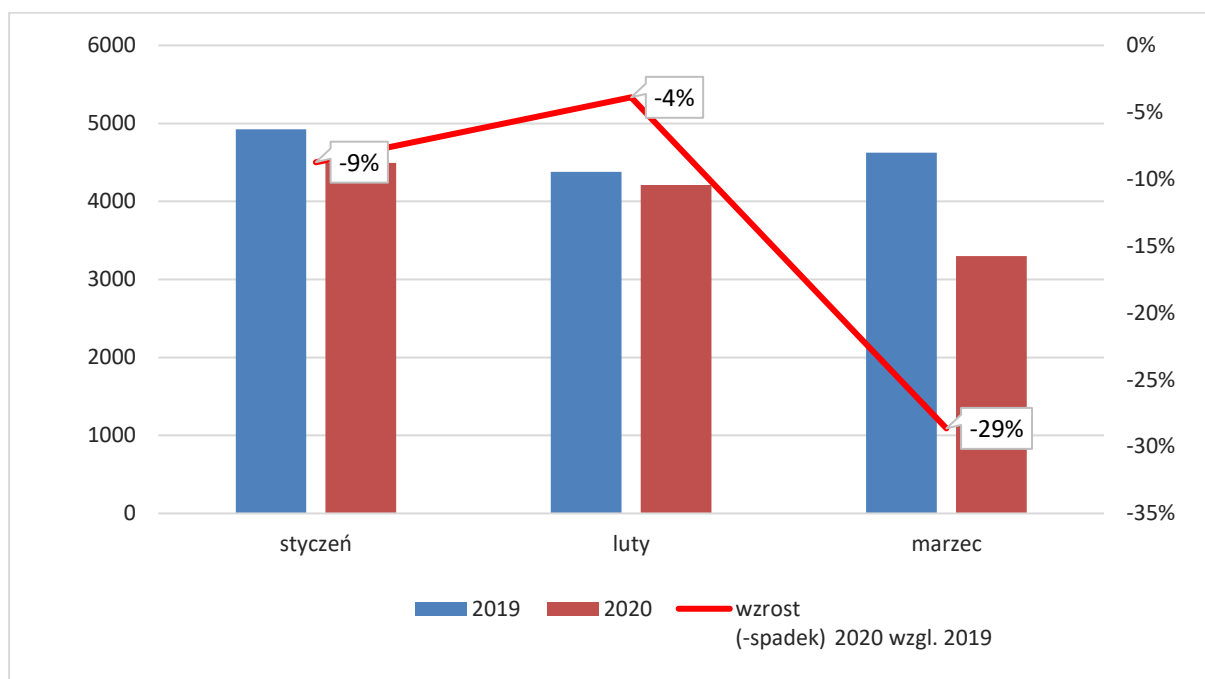
Branże, w których w marcu 2020 r. w regionie łódzkim dostępnych było najwięcej ofert pracy, to: „sprzedaż”, „obsługa klienta”, „finanse, ekonomia”.

III. Wpływ pandemii koronawirusa na łódzki rynek pracy

Pomimo korzystnych wyników dla Łodzi i regionu pod względem dostępności ofert pracy oraz wysokości stopy bezrobocia, I kwartał 2020 roku zakończył się nieoczekiwaną sytuacją w kraju, która może mieć duży wpływ na gospodarkę i rynek pracy w kolejnych miesiącach. Mowa tutaj o pandemii wywołanej wirusem COVID-19. Z dnia na dzień wielu przedsiębiorców zarówno z sektora prywatnego jak i państwowego musiało dostosować się do panujących obostrzeń i zaleceń. Część firm rozpoczęła pracę zdalną, część zmuszona była zawiesić działalność. Od tego jak długo potrwa zaistniała sytuacja, zależeć będzie zatrudnienie dużej grupy osób, a także dalsze funkcjonowanie wielu przedsiębiorstw. Z uwagi na fakt, że obostrzenia związane z wirusem weszły w życie w drugiej połowie marca, na tą chwilę nie wiemy jak duże konsekwencje wywrą na rynek pracy. Wiele prognoz sugeruje wzrost bezrobocia i problemy finansowe w części przedsiębiorstw. Jednak w tym momencie jest to trudne do oszacowania. Pierwsze potwierdzone dane na temat wpływu pandemii na gospodarkę będą znane na koniec II kwartału 2020 roku.

Śledząc jednak trendy na łódzkim rynku pracy, aktualnie jesteśmy w stanie zauważyć pewne tendencje, na które wpływ ma prawdopodobnie panująca pandemia. Badanie dotyczące analizy ofert pracy zamieszczanych w portalu *pracuj.pl* jest opracowaniem cyklicznym i realizowanym od dawna przez pracowników Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji. Na jego podstawie można zauważyć jakie branże aktualnie poszukują mniej pracowników, a tym samym które z nich mogą odczuwać pierwsze problemy związane z panującym koronawirusem. Faktem jest bowiem, że firmy, które nadal prowadzą rekrutację, posiadają zaplecze finansowe na utrzymanie działalności i kadry pracowniczej, a perspektywy ich działalności są obiecujące.

Wykres 2. Liczba ofert pracy w województwie łódzkim dla wszystkich 34 branż zamieszczonych w portalu *pracuj.pl* w I kwartale 2019 i 2020 roku

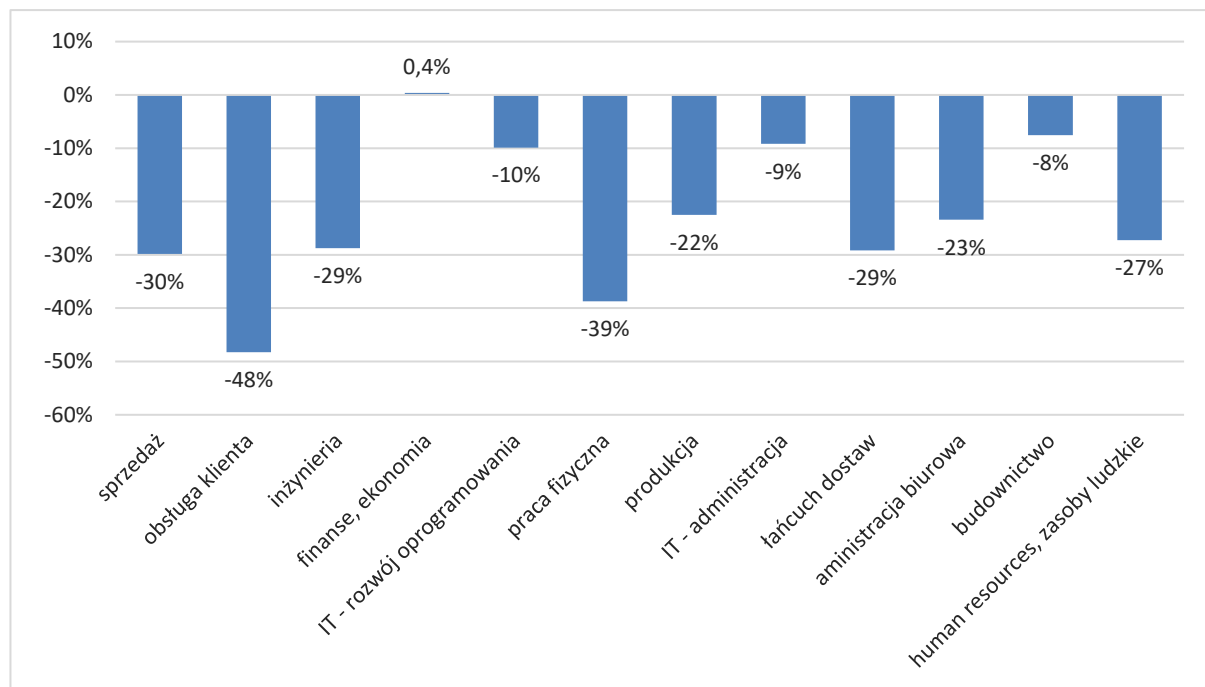

Opracowanie własne ORPdE

Powyższy diagram prezentuje liczbę zamieszczanych ofert pracy w sumie dla wszystkich branż w poszczególnych miesiącach I kwartału 2020 roku. Jak widać liczba ta sukcesywnie spadała w każdym kolejnym miesiącu (począwszy od grudnia ubiegłego roku), jednak największy spadek zauważalny jest na przełomie lutego i marca, gdzie wynosił 22% (o 910 mniej ofert w marcu w stosunku do lutego). Dla lepszego zobrazowania omawianej sytuacji, wykres 2 przedstawia również porównanie minionego kwartału z analogicznym okresem w 2019 roku. Każdy z analizowanych miesięcy I kwartału 2020 roku w stosunku do roku poprzedniego charakteryzuje się spadkiem liczby ofert. O ile pierwsze dwa miesiące roku to spadki nie duże, poniżej 10%, tak marzec 2020 w porównaniu do marca 2019 odznacza się wysokim, bo 29% spadkiem nowych ofert pracy. Wahania te prawdopodobnie są pierwszym pokłosiem wspomnianych już wcześniej obostrzeń związanych z pandemią koronawirusa. Spadek ten bowiem przypada bezpośrednio na okres wprowadzenia wielu zmian w funkcjonowaniu polskich przedsiębiorstw. Należy również zwrócić uwagę, że pandemia na arenie międzynarodowej rozpoczęła się kilka miesięcy wcześniej niż w naszym kraju, co wpłynęło na osłabienie kontaktów biznesowych wielu firm w okresie przypadającym na grudzień-luty. Widoczne jest to między innymi w prezentowanych kilku procentowych spadkach liczby ofert pracy w porównaniu do roku ubiegłego, jednak w obecnej sytuacji jest to dość znaczący spadek. Kwestia ta dotyczy zwłaszcza importu/eksportu towarów i usług, gdzie rekrutacja dotychczas była jedną z najbardziej rozwiniętych.

Wiele firm zaprzestało rekrutacji nowych osób z uwagi na zawieszenie działalności lub ograniczenie jej funkcjonowania. Jak przedstawia się spadek ofert pracy w poszczególnych branżach w porównaniu rok do roku, prezentuje wykres 3.

Wykres 3. Spadek liczby ofert pracy w 12-tu największych branżach⁴ w marcu 2020 roku względem marca 2019 roku zamieszczonych w portalu *pracuj.pl*

Opracowanie własne ORPdE

Jak widać w porównaniu rok do roku w marcu 2020 roku największy spadek liczby zamieszczanych ofert pracy, bo aż 48%, odnotowano w branży obsługa klienta. Jest to zdecydowanie jedna z branż, która jest narażona na bezpośrednie oddziaływanie wirusa poprzez kontakt z klientem. Z uwagi na fakt, że we wspomnianej sekcji najczęściej odnaleźć można oferty skierowane do przedstawicieli handlowych, promotorów marek itp. nie jest zaskoczeniem tak duży spadek nowych propozycji pracy z tego zakresu. W marcu zostały całkowicie zamknięte stacjonarne sklepy, a przedstawiciele handlowi większości firm rozpoczęli pracę zdalną. Poszukiwanie nowych pracowników z tego zakresu wydaje się więc być zbyt trudne.

Drugim co do wielkości spadkiem liczby ofert pracy na które może mieć wpływ aktualna sytuacja w kraju jest sekcja praca fizyczna. Upatrujemy tutaj różnicę 39% mniej ofert niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Podobnie jak w poprzedniej branży w sekcji tej poszukiwane są osoby na stanowiska często wymagające bezpośredniego kontaktu z innymi osobami. Są to wszelkiego rodzaju prace na produkcji, magazynie, operatorzy maszyn m.in. Często prace te odbywają się w kilkunastu osobowych zespołach, co w sytuacji nakazu dystansowania się nie mogło mieć miejsca lub wymagało odpowiedniego przystosowania miejsc pracy. Wiele firm produkcyjnych zawiesiło działalność lub ją ograniczyło, z powodu zmniejszonego zbytu i trudności w zachowaniu ciągłości dostaw, dlatego też rekrutacja na stanowiska fizyczne również została ograniczona.

Kolejną branżą, w której odnotowuje się spadek liczby ofert pracy jest sprzedaż. Wynik 30% spadku wynika z bezpośredniego zamknięcia od połowy marca większości sklepów, zwłaszcza znajdujących się w galeriach handlowych. Zaprzestano więc rekrutacji w sklepach odzieżowych,

⁴ Średnia miesięczna liczba ofert pracy 100 i więcej

sportowych m.in. Jest to duży problem dla wielu osób pracujących na stanowiskach sprzedawcy, ponieważ jest to jeden z sektorów, który bezustannie poszukiwał nowych pracowników. Zauważyć jednak należy, że w porównaniu do sektora obsługa klienta spadek ten jest niższy pomimo pokrewnej branży. Wynika to z faktu, że w dalszym ciągu funkcjonują sklepy spożywcze i drogerie, w których nastąpił zdecydowany przyrost klientów. Także wydłużone godziny pracy niektórych sklepów przyczyniły się do zwiększenia zapotrzebowania na sprzedawców w sklepach żywnościowych.

Spadki liczby ofert po 29% względem marca 2019 roku odnotowały dwie branże: łańcuch dostaw i inżynieria. Poprzez ograniczenie przewozu produktów przez granice, zauważalny jest spadek rekrutacji na takie stanowiska jak: spedytor, logistyk, agent celny czy magazynier. W obecnej sytuacji firmy logistyczne, szczególnie te operujące w dużym transporcie międzynarodowym, pracują w dużo mniejszym zakresie, dlatego też spowolniono również rekrutacje na wspomniane stanowiska. Wyjątkiem mogą w tym przypadku być kierowcy i kurierzy, którzy poprzez wdrożenie sprzedaży internetowej, obarczeni zostali większą ilością zleceń. W kwestii zmniejszenia się ilości ofert pracy dla inżynierów czy specjalistów techników, przyczyn należy upatrywać w częściowym zablokowaniu wielu inwestycji m.in. budowlanych, a także ograniczaniu rozwoju produkcji. Aktualnie kończone są obecnie rozpoczęte prace i branża ta nie uruchamia nowych projektów. Wpływa to na osłabienie rekrutacji nowych pracowników.

Opisane wyżej tendencje są pierwszymi sygnałami problemów poszczególnych branż w związku z panującym, w dalszym ciągu, wirusem w naszym kraju. Co więcej, wiele działań firm uzależnionych jest od kontaktów międzynarodowych, które obecnie funkcjonują również w ograniczonym stopniu, a część z nich zostało całkowicie zablokowanych. Spadek rekrutacji w wielu firmach może być jedynie przejściowy i uwarunkowany obecnymi restrykcjami. Więcej więc danych na temat wpływu obostrzeń na gospodarkę z pewnością zostanie przedstawione w najbliższym kwartale.

Janusz Moos

/-/

Dyrektor

Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego

Opracował:

Zespół Obserwatorium
Rynku Pracy dla Edukacji